

Antopäivä: xx.xx.2021	Voimaantulopäivä: xx.xx.2021	Voimassa: toistaiseksi
--------------------------	---------------------------------	---------------------------

Säädöserusta:
Luotsauslaki (940/2003) 11 a §:n 4 momentti, 11 b §:n 6 momentti, 11 d §:n 4 momentti, 12 §:n 4 momentti, 14 §:n 6 momentti ja 16 §:n 7 momentti

Muutostiedot:
Tällä määräyksellä kumotaan Liikenteen turvallisuusviraston määräys luotsaustutkinnot ja koeluotsaus (TRAFI/57228/03.04.01.00/2015)

Luotsaustutkinnot, koeluotsaus ja luotsauksen lupakirjojen hakemusmenettelyt

Sisältö

1	YLEISTÄ	3
1.1	Määräyksen tarkoitus	3
1.2	Määritelmät	3
2	LUOTSAUSTUTKINNOT	4
2.1	Luotsaustutkintojen järjestäminen	4
2.2	Luotsaustutkinnon osa-alueet.....	5
2.2.1	Peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma	5
2.2.1.1	Sisältö.....	5
2.2.1.2	Menettelytavat	5
2.2.1.3	Arviointiperusteet	6
2.2.1.4	Todistus	6
2.2.2	Kirjallinen koe	7
2.2.2.1	Sisältö.....	7
2.2.2.2	Menettelytavat	7
2.2.2.3	Arviointiperusteet	8
2.2.2.4	Todistus	8
2.2.3	Laivasimulaattorissa tehtävä koe	8
2.2.3.1	Sisältö.....	8
2.2.3.2	Menettelytavat	9
2.2.3.3	Arviointiperusteet	10
2.2.3.4	Todistus	10
2.2.4	Laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu	10
2.2.4.1	Sisältö.....	10
2.2.4.2	Menettelytavat	10
2.2.4.3	Arviointiperusteet	11
2.2.4.4	Todistus	11
3	KOELUOTSAUS	11
3.1	Menettelytavat, järjestelyt ja olosuhteet	11
3.2	Arviointiperusteet	12
3.3	Koeluotsausasiakirjat	12
4	HAKEMUSMENETTELY	12
4.1	Luotsin ohjauskirja.....	12

4.1.1	Ensimmäisen luotsin ohjauskirjan hakeminen	12
4.1.2	Seuraavien luotsin ohjauskirjojen hakeminen	13
4.1.3	Luotsin ohjauskirjan uudistaminen	13
4.2	Linjaluotsinkirja	14
4.2.1	Ensimmäisen linjaluotsinkirjan hakeminen	14
4.2.2	Seuraavien linjaluotsinkirjojen hakeminen	15
4.2.3	Linjaluotsinkirjan uudistaminen	16
4.2.4	Linjaluotsinkirjan muuttaminen.....	17
4.2.5	Alusten vastaavuuksien arviointi linjaluotsinkirjahakemuksia käsiteltäessä 18	
4.3	Erivapaus	18
4.3.1	Ensimmäisen erivapauden hakeminen	18
4.3.2	Erivapauden uudistaminen	20
4.3.3	Erivapauden muuttaminen	21
4.3.4	Alusten vastaavuuksien arviointi erivapaushakemuksia käsiteltäessä.....	22

5 VOIMAANTULO 22

LIITELUETTELO

Liite 1	Mallitodistus ensimmäiseen luotsin ohjauskirjaan vaadittavasta luotsaustutkinnosta (peitepiirroskoe ja reittisuunnitelma, kirjallinen koe ja laivasimulaattorissa tehtävä koe)
Liite 2	Mallitodistus seuraavien luotsin ohjauskirjojen vaadittavasta luotsaustutkinnosta (peitepiirroskoe ja reittisuunnitelma, kirjallinen koe, edellisestä laivasimulaattorikokeesta alle viisi vuotta)
Liite 3	Mallitodistus luotsin ohjauskirjan uudistamiseen vaadittavasta luotsaustutkinnosta (kirjallinen koe ja laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu)
Liite 4	Mallitodistus ensimmäiseen linjaluotsinkirjaan vaadittavasta luotsaustutkinnosta (peitepiirroskoe ja reittisuunnitelma, kirjallinen koe ja laivasimulaattorissa tehtävä koe)
Liite 5	Mallitodistus seuraavien linjaluotsinkirjojen vaadittavasta luotsaustutkinnosta (peitepiirroskoe ja reittisuunnitelma, kirjallinen koe, edellisestä laivasimulaattorikokeesta alle viisi vuotta)
Liite 6	Mallitodistus linjaluotsinkirjan uudistamiseen vaadittavasta luotsaustutkinnosta (kirjallinen koe ja laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu)
Liite 7	Mallitodistus erivapautteen vaadittavasta luotsaustutkinnon suorittamisesta (kirjallinen koe ja laivasimulaattorissa tehtävä koe)
Liite 8	Mallitodistus erivapauden uudistamiseen vaadittavasta luotsaustutkinnosta (kirjallinen koe)
Liite 9	Mallitodistus erivapauden myöntämisen edellytyksenä olevasta navigointikokemuksen korvaavasta simulaattoriharjoittelusta
Liite 10	Peitepiirroskoe MU6324sre
Liite 11	Koeluotsauspöytäkirja MU6325sre
Liite 12	Luotsin ohjauskirjahakemus MU6321sr

- Liite 13 Koeluotsauksen tilaus MU6169sr
Liite 14 Linjaluotsinkirjahakemus MU6320sr
Liite 15 Alusten vastaavuus MU6319sr
Liite 16 Erivapaushakemus MU6310sr
Liite 17 Alusten vastaavuus, bruttovetoisuus alle 3700 -lomake MU6323sr

1 YLEISTÄ

1.1 Määräyksen tarkoitus

Tällä määräyksellä Liikenne- ja viestintävirasto antaa sille luotsauslain (940/2003) valtuuttamat tarkemmat määräykset:

- 1) luotsaustutkinnon osa-alueiden sisällöstä, suorituksen hyväksymisestä ja hylkäämisestä sekä tutkinnosta annettavasta todistuksesta;
- 2) koeluotsauksessa noudatettavista menettelytavoista, järjestelyistä, olosuhteista sekä koeluotsausasiakirjoista;
- 3) luotsaustutkinto-ohjelman sisällöstä ja tutkintojen menettelytavoista; sekä
- 4) luotsauksen lupakirjojen ja luotsinkäyttövelvollisuudesta vapautusten hakemiseen ja uudistamiseen liittyvistä menettelyistä.

Tämän määräyksen tarkoituksena on antaa valmiudet Liikenne- ja viestintävirastolle ja luotsaustutkintoja järjestäville oppilaitoksille mahdollistaa hakijoiden yhdenmukainen kohtelu sekä selkeyttää hakemusmenettelyä.

1.2 Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- 1) *ECDIS:llä* (Electronic Chart Display and Information System, elektroninen merikartta- ja informaatiojärjestelmä) ruorimerkittyä painetun merikartan korvaavaa navigointijärjestelmää, jossa käytetään virallisia ENC-karttoja;
- 2) *Hakijalla* henkilöä, joka suorittaa luotsaustutkintoa tai sen osa-alueita tai vaadittuja harjoittelu- tai luotsausmatkoja hakeakseen luotsin ohjauskirjaa, linjaluotsinkirjaa tai erivapautta;
- 3) *Luotsausasetuksella* Valtioneuvoston asetusta luotsauksesta (1385/2016);
- 4) *Luotsaustutkinnoista vastaavalla henkilöllä* nimettyä henkilöä, jolla on merenkulkijoiden koulutukseen soveltuva opettajankoulutus ja kokemusta luotsaustutkintoihin liittyvästä koulutuksesta tai suoritettu luotsin ohjauskirjaa tai linjaluotsinkirjaa koskeva tutkinto;
- 5) *Luotsaustutkinnon vastaanottajalla* henkilöstöä, jolla on merenkulkijoiden koulutukseen soveltuva opettajankoulutus ja kokemusta luotsaustutkintoihin liittyvästä koulutuksesta tai suoritettu luotsin ohjauskirjaa tai linjaluotsinkirjaa koskeva tutkinto;

- 6) *Rajatulla vesialueella* seuraavia alueita ja niiden luotsinkäyttövelvollisuuden piiriin kuuluvia väylästöjä: Suomenlahti; Saaristomeri ja Ahvenanmeri; Selkämeri; Perämeri ja Merenkurkku; sekä Saimaa;
- 7) *Säiliöaluksella* luotsauslain 14 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua säiliöalusta; ja
- 8) *Väyläkohtaisella luotsaussuunnitelmalla* luotsauslain 11 a §:n 1 momentin 1 kohdassa edellytettyä reittisuunnitelmaa.

Lisäksi tässä määräyksessä noudatetaan luotsauslain (940/2003) 2 §:n määritelmiä.

Tässä määräyksessä termillä lomake viitataan Liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla sähköisessä muodossa julkaisemiin tämän määräyksen liitteiden 10 -17 mukaisiin lomakkeisiin.

2 LUOTSAUSTUTKINNOT

2.1 Luotsaustutkintojen järjestäminen

Luotsaustutkinnot suoritetaan merenkulkualan koulutusta tarjoavassa ammattikorkeakoulussa tai oppilaitoksessa, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on tämän hakemuksesta hyväksynyt luotsaustutkintojen järjestäjäksi.

Luotsaustutkinnon järjestäjän on täytettävä:

- 1) luotsauslain 11 c §:ssä tarkoitetut yleiset vaatimukset;
- 2) luotsauslain 11 d §:ssä tarkoitetut erityisvaatimukset;
- 3) luotsausasetuksen 10 §:ssä tarkoitetut erityisvaatimukset; sekä
- 4) tässä määräyksessä annettavat tarkemmat määräykset.

Luotsaustutkinnon järjestäjän on toimitettava yksityiskohtainen tutkinto-ohjelma Liikenne- ja viestintävirastolle hyväksyttäväksi. Tutkinto-ohjelman tulee perustua luotsauslaissa (940/2003), luotsausasetuksessa ja tässä määräyksessä säädettyihin luotsin ohjauskirjan, linjaluotsinkirjan ja erivapauden saamisen edellytyksenä oleviin tutkintovaatimuksiin.

Tutkinto-ohjelman tulee sisältää yksityiskohtaiset selvitykset vähintään seuraavista asioista:

- 1) nimetty luotsaustutkinnoista vastaava henkilö, laivasimulaattorista vastaava henkilö ja luotsaustutkintoihin osallistuva opetushenkilöstö sekä heidän kokemuksestaan ja pätevyydestään;
- 2) laivasimulaattori ja sen tekniset tiedot sekä käytössä olevat ajantasaiset luotsattavat väylät ja alusmallit;
- 3) luotsaustutkinnoissa käytettävät tilat ja välineet;
- 4) luotsaustutkintovaatimukset, menettelytavat ja arviointiperusteet haettaessa ensimmäistä luotsin ohjauskirjaa, linjaluotsinkirjaa tai erivapautta;
- 5) luotsaustutkintovaatimukset, menettelytavat ja arviointiperusteet haettaessa seuraavia luotsin ohjauskirjoja, linjaluotsinkirjoja tai erivapauksia; ja

- 6) luotsaustutkintovaatimukset, menettelytavat ja arviointiperusteet uudistettaessa luotsin ohjauskirjaa, linjaluotsinkirjaa tai erivapautta.

Jos tutkinto-ohjelmaan tehdään muutoksia yllämainittuihin tai muihin tutkinnon suorittamisen kannalta merkittäviin asioihin, tulee uusi versio toimittaa Liikenne- ja viestintävirastolle hyväksyttäväksi.

2.2 Luotsaustutkinnon osa-alueet

2.2.1 Peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma

2.2.1.1 Sisältö

Peitepiirroskokeen ja väyläkohtaisen luotsaussuunnitelman yhdessä katsotaan muodostavan yhden luotsaustutkinnon osa-alueista.

Peitepiirroskokeella todennetaan hakijan väylätuntemus. Hakijan on peitepiirroskokeessa osoitettava tuntevansa ne paikallistuntemukseen liittyvät asiat, jotka ovat listattuna Liikenne- ja viestintäviraston peitepiirroskoetta koskevassa lomakkeessa (liite 10).

Väyläkohtainen luotsaussuunnitelma tehdään hakemuksen kohteena olevalle väylälle siihen suuntaan tai suuntiin, joita hakemus koskee. Suunnitelma tulee laatia A4-kokoisille karttakuville siten, että se kattaa koko väylän hyödyntäen ajantasaista karttamateriaalia.

Väyläkohtaisen luotsaussuunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat asiat:

- Ohjattavat tosisuunnat
- Suunnitellut käännökset sekä käännöspisteiden määrittämiseen käytettävät tiedot, kuten tutkaetäisyydet ja suuntimat
- Tutkaetäisyydet (sivuutusetäisyydet, turvaetäisyydet)
- Vältettävät alueet ("no go areas")
- Turvalliset ankkuripaikat
- Risteävät väylät ja muu mahdollinen liikenne
- Alusliikennepalvelualueet sekä pakolliset ilmoittautumisjärjestelmät ja -pisteet

Edellä mainittujen asioiden lisäksi väyläkohtainen luotsaussuunnitelma voi sisältää myös muita tärkeitä tietoja, väylään ja satamiin liittyen, jotka hakija katsoo tarpeelliseksi.

2.2.1.2 Menettelytavat

Ennen suoritusta vastaanottajan tulee todeta hakijan henkilöllisyys.

Hakija suorittaa peitepiirroskokeen valvotusti luotsaustutkinnon vastaanottajan tiloissa ilman muistiinpanoja tai materiaaleja.

Peitepiirroskoe voidaan suorittaa useammassa osassa, kuitenkin siten, että hakijan tulee koetta tilatessaan kertoa peitepiirroskokeen vastaanottajalle suunnitelma, mikäli haluaa jakaa suorituksen useampaan kertaan.

Peitepiirroskoe voidaan suorittaa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, mutta väylänavigoinnissa käytettävä paikannimistö on merkittävä suomeksi tai ruotsiksi.

Hyväksytystä peitepiirroskokeesta annettava todistus on voimassa toistaiseksi.

Kirjallisesti laadittu väyläkohtainen luotsaussuunnitelma tulee luovuttaa arvioitavaksi luotsaustutkinnon vastaanottajalle ennen laivasimulaattorissa tehtävää koetta. Hakija valmistelee väyläkohtaisen luotsaussuunnitelmaansa harjoittelumatkojen edetessä hyödyntäen tukimateriaaleja.

Väyläkohtainen luotsaussuunnitelma voidaan laatia suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, mutta väylänavigoinnissa käytettävä paikannimistö on merkittävä suomeksi tai ruotsiksi.

Hakijan väyläkohtainen luotsaussuunnitelma tarkastetaan ja hyväksytään luotsaustutkinnon vastaanottajan toimesta aina laivasimulaattorissa tehtävän kokeen tai harjoittelun yhteydessä.

2.2.1.3 Arviointiperusteet

Peitepiirroskoe hyväksytään, kun luotsauksen lupakirjan hakija osoittaa tuntevansa vähintään 75 prosenttia Liikenne- ja viestintäviraston peitepiirroskoetta koskevassa lomakkeessa (liite 10) vaadituista asioista.

Peitepiirroskokeen arvioinnissa käytetään Liikenne- ja viestintäviraston vahvistamaa ja sähköisessä muodossa julkaisemaa lomaketta (liite 10), joka tulee toimittaa Liikenne- ja viestintävirastolle luotsauksen lupakirjahakemuksen liitteenä.

Jos peitepiirroskoe hylätään, voi sen suorittaa uudelleen. Suorittamisyritysten määrää ei ole rajoitettu.

Väyläkohtainen luotsaussuunnitelma hyväksytään, kun hakija osoittaa laatineensa suunnitelman, joka kattaa vähintään edellä kohdassa 2.2.1.1 määritellyt asiat koko väylän alueelta alustyyppi huomioiden.

Jos väyläkohtainen luotsaussuunnitelma hylätään, on se täydennettävä puuttuvilta osin hyväksyttävästi ennen laivasimulaattorissa tehtävää koetta tai harjoitusta.

Luotsaustutkinnon järjestäjän tekemään tutkintoa koskevaan päätökseen voi vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

2.2.1.4 Todistus

Peitepiirroskokeen ja väyläkohtaisen luotsaussuunnitelman hyväksytystä suorittamisesta luotsaustutkinnon vastaanottaja antaa todistuksen, jossa todetaan, että hakija on hyväksytysti suorittanut luotsauslain 11 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun peitepiirroskokeen ja reittisuunnitelman. Luotsaustutkinnon vastaanottaja laatii todistuksen tämän määräyksen liitteiden 1, 2, 4 tai 5 mukaisesti.

Hakijan tulee liittää kopio todistuksesta Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavaan luotsauksen lupakirjahakemukseen.

2.2.2 Kirjallinen koe

2.2.2.1 Sisältö

Kirjallisella kokeella varmistetaan hakijan luotsauslain edellyttämät tiedot ja teoreettinen osaaminen. Kirjallisen kokeen sisältö ja kysymykset koostuvat seuraavista:

- 1) Luotsauslaki;
- 2) Luotsausasetus;
- 3) Liikenne- ja viestintäviraston määräys luotsaustutkinnoista, koeluotsauksesta ja luotsauksen lupakirjojen hakemusmenettelyistä;
- 4) Liikenne- ja viestintäviraston määräys luotsattavista väylistä ja luotsipaikoista TRAFI/6915/03.04.01.00/2013;
- 5) Alusliikennepalvelulaki (623/2005);
- 6) Uusin Ohjeita talvimerenkulun toimijoille -julkaisu (Väylävirasto, Suomen talvimerenkulku);
- 7) Tarkemmat VTS-aluekohtaiset ohjeet (Finntraffic, Master's Guide);
- 8) Tarkemmat väyläkohtaiset tiedot (Väylävirasto, väyläkortit);
- 9) Tarkemmat tiedot koskien luotsausta väylään liittyvissä satamissa sekä näitä koskevia toimintaohjeita; ja
- 10) Saimaan kanavan liikennettä koskevat Väyläviraston määräykset, jos hakemuksen kohteena on Saimaan kanava. (Väylävirasto)

Luotsin ohjauskirjan ja linjaluotsinkirjan edellyttämä kirjallinen koe koostuu kahdesta eri osasta, jotka ovat:

- 1) Osa 1: säädöksiä koskevat kysymykset (em. kohdat 1-6, 12 kysymystä); ja
- 2) Osa 2: väylää koskevat kysymykset (em. kohdat 7-10, 8 kysymystä).

Erivapauden edellyttämä kirjallinen koe koostuu kahdesta eri osasta, jotka ovat:

- 1) Osa 1: säädöksiä koskevat kysymykset (em. kohdat 1-6, 12 kysymystä); ja
- 2) Osa 2: rajattua vesialuetta koskevat kysymykset (em. kohdat 7-10, 8 kysymystä).

Liikenne- ja viestintävirasto määrittää kirjallisen kokeen kysymykset.

2.2.2.2 Menettelytavat

Ennen suoritusta vastaanottajan tulee todeta hakijan henkilöllisyys.

Hakija suorittaa kirjallisen kokeen valvotusti luotsaustutkinnon vastaanottajan tiloissa ilman muistiinpanoja tai materiaaleja.

Kirjallinen koe suoritetaan hakemuksessa ilmoitetulla kielellä joita ovat suomi, ruotsi tai englanti.

Kirjallinen koe on voimassa 12 kuukautta.

Luotsin ohjauskirjan ja linjaluotsinkirjan edellyttämän kirjallisen kokeen osa 2 on väyläkohtainen.

Erivapauden edellyttämän kirjallisen kokeen osa 2 on vesialuekohtainen.

2.2.2.3 Arviointiperusteet

Kirjallisen kokeen hyväksymisen edellytyksenä on, että luotsauksen lupakirjan hakija osoittaa tuntevansa edellä kohdassa 2.2.2.1 tarkoitetut asiat. Kirjallinen koe hylätään, jos hakija ei hallitse vähintään 75 prosenttia edellytetyistä tiedoista.

Jos kirjallinen koe hylätään, voi sen suorittaa uudelleen. Suorittamisyritysten määrää ei ole rajoitettu.

Luotsaustutkinnon järjestäjän tekemään tutkintoa koskevaan päätökseen voi vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

2.2.2.4 Todistus

Kirjallisen kokeen hyväksytystä suorittamisesta luotsaustutkinnon vastaanottaja antaa todistuksen, jossa todetaan, että hakija on hyväksytysti suorittanut luotsauslain 11 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kirjallisen kokeen. Luotsaustutkinnon vastaanottaja laatii todistuksen tämän määräyksen liitteiden 1-8 mukaisesti.

Hakijan tulee liittää kopio todistuksesta Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavaan luotsauksen lupakirjahakemukseen.

2.2.3 Laivasimulaattorissa tehtävä koe

2.2.3.1 Sisältö

Luotsin ohjauskirjan, linjaluotsinkirjan ja erivapauden myöntämisen edellyttämässä laivasimulaattorissa tehtävässä kokeessa on osoitettava, että hakijalla on:

- 1) tarvittava kielitaito;
  - a. Luotsin ohjauskirjaan vaaditaan suomen ja ruotsin kielen taito
  - b. Linjaluotsinkirjaan vaaditaan suomen tai ruotsin kielen taito. Mikäli hakija suorittaa luotsaustutkinnon englannin kielellä, tulee tämän kuitenkin tuntea vähintään väyläalueen navigoinnissa, alusliikennepalvelussa ja jäänmurtopalvelussa käytettävän paikannimistö suomeksi tai ruotsiksi.
  - c. Erivapauden vaaditaan suomen tai ruotsin kielen taito

- 2) kyky navigoida alusta laatimansa väyläkohtaisen luotsaussuunnitelman mukaisesti optisesti ja tutkan avulla;
- 3) kyky käsitellä ja kuljettaa alusta tutkinnon kohteena olevalla väylällä tai väylillä ja satamassa eri olosuhteissa;
- 4) kyky reagoida muuhun liikenteeseen;
- 5) kyky toimia vuorovaikutuksessa komentosiltahenkilöstön kanssa;
- 6) kyky toimia vuorovaikutuksessa muun liikenteen, alusliikennepalvelun, satamien ja jäämurtaajien kanssa; ja
- 7) kyky päätöksentekoon ja kommunikointiin poikkeustilanteissa.

Luotsin ohjaukirjan hakemiseen liittyvässä laivasimulaattorissa tehtävässä kokeessa on kohtien 1-7 lisäksi todettava, että hakija tuntee tutkinnon kohteena olevalla väylällä liikennöivien erityyppisten alusten ohjailuominaisuudet sekä erityyppisten ohjauslaitteiden ja navigointilaitteiden toiminnan. Lisäksi hakijan on osoitettava tuntevansa ja hallitsevansa hinaajien kanssa kommunikoinnin ja operoinnin väylän eri osissa ja satama-alueella.

Linjaluotsinkirjaan ja erivapauteen liittyvissä laivasimulaattorikokeissa alusmallin on vastattava mahdollisimman tarkasti hakemuksen kohteena olevaa alusta.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe suoritetaan lupakirjaan merkittävään suuntiin joko koko väylältä tai vähintään sen vaativien kohtien osalta.

Koska erivapauden edellyttämä luotsaustutkinto ei sisällä peitepiirroskoetta, tulee väyläkohtainen luotsaussuunnitelma tehdä hyväksytysti ennen laivasimulaattorissa tehtävää koetta.

2.2.3.2 Menettelytavat

Ennen suoritusta vastaanottajan tulee todeta hakijan henkilöllisyys.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe tulee suorittaa valvotusti luotsaustutkinnon vastaanottajan tiloissa siten, että hakijan lisäksi komentosiltahenkilöstössä on yksi kokeen valvoja ja simulaattorin valvontahuoneessa on kokeen vastaanottaja.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe suoritetaan hakemuksessa ilmoitetulla kielellä, joita ovat suomi, ruotsi tai englanti.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe aloitetaan aloituskeskustelulla, jossa kokeen vastaanottaja selventää hakijalle kokeen sisällön, tavoitteet ja arviointiperusteet. Ennen kokeen suorittamista kokeen vastaanottaja perehdyttää hakijan simulaattorilaitteiden käytöstä ja hakijalle annetaan mahdollisuus tutustua simulaattoriin.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe suoritetaan navigoimalla optisesti ja tutkan avulla. Simulaattorialuksen ECDIS tulee olla pois päältä kokeen ajan. Navigoinnin tukena tulee käyttää paperisia merikarttoja ja hakijan laatimaa väyläkohtaista luotsaussuunnitelmaa. Koetilanteen aikana hakijan suoritukseen ei puututa.

Koesuorituksen jälkeen kokeen vastaanottaja pitää lopetuskeskustelun hakijan kanssa, jossa käydään läpi koesuoritus ja tavoitteiden täytyminen sekä mahdollistetaan vuorovaikutteinen palaute.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe suoritetaan vain haettaessa ensimmäistä luotsauksen lupakirjaa ja siitä saatava todistus on voimassa viisi vuotta. Mikäli hakijan laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta saama todistus ei ole enää voimassa, on hakijan luotsauksen lupakirjaa haettaessa suoritettava kohdassa 2.2.4 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu.

2.2.3.3 Arviointiperusteet

Laivasimulaattorissa tehtävän kokeen hyväksymisen edellytyksenä on, että hakija hallitsee, osaa ja kykenee suorittamaan edellä kohdassa 2.2.3.1. tarkoitettut asiat.

Laivasimulaattorissa tehtävä koe hylätään, jos hakija ei hallitse, osaa tai kykene suorittamaan yhtä tai useampaa edellä kohdassa 2.2.3.1 tarkoitettuja asioita.

Jos laivasimulaattorissa tehtävä koe hylätään, voi sen suorittaa uudelleen. Suorittamisyritysten määrää ei ole rajoitettu.

Luotsaustutkinnon järjestäjän tekemään tutkintoa koskevaan päätökseen voi vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

2.2.3.4 Todistus

Laivasimulaattorissa tehtävän kokeen hyväksytystä suorittamisesta luotsaustutkinnon vastaanottaja antaa todistuksen, jossa todetaan, että hakija on hyväksytysti suorittanut luotsauslain 11 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun laivasimulaattorissa tehtävän kokeen. Luotsaustutkinnon vastaanottaja laatii todistuksen tämän määräyksen liitteiden 1, 4 tai 7 mukaisesti.

Hakijan tulee liittää kopio todistuksesta Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavaan luotsauksen lupakirjahakemukseen.

2.2.4 Laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu

2.2.4.1 Sisältö

Laivasimulaattorissa tehtävän harjoittelun tulee koostua haettavan väylän tai väylistä laaditun koosteen vaativista kohdista ja sisältää erikoistilanteiden harjoittelua. Harjoittelun sisältö on luotsaustutkinnon vastaanottajan vastuulla, mutta se voidaan laatia yhteistyössä hakijan ja vastaanottajan kanssa ottaen huomioon käytännön luotsauksessa havaittuja asioita.

Luotsin ohjauskirjaan liittyvä laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu tulee tehdä uusittavilla väylillä liikennöivillä alustyypeillä.

Linjaluotsinkirjaan liittyvässä laivasimulaattorissa tehtävässä harjoittelussa alusmallin on vastattava mahdollisimman tarkkaan hakemuksen kohteena olevaa alusta.

2.2.4.2 Menettelytavat

Ennen suoritusta vastaanottajan tulee todeta hakijan henkilöllisyys.

Laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu tulee suorittaa valvotusti luotsaustutkinnon vastaanottajan tiloissa siten, että harjoitusta valvoo vähintään yksi henkilö.

Laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu suoritetaan hakemuksessa ilmoitetulla kielellä.

Laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu aloitetaan aloituskeskustelulla, jossa harjoittelun vastaanottaja ja hakija käyvät läpi harjoituksen sisällön ja tavoitteet. Ennen harjoituksen suorittamista vastaanottaja perehdyttää hakijan simulaattorilaitteiden käytöstä ja hakijalle annetaan mahdollisuus tutustua simulaattoriin.

Suorituksen jälkeen vastaanottaja pitää loppukeskustelun hakijan kanssa, jossa käydään läpi harjoitus ja tavoitteiden täyttyminen sekä mahdollistetaan vuorovaikutteinen palaute.

Mikäli laaditun harjoituksen sisältö ja laivasimulaattorin järjestelyt sitä tukevat, voi laivasimulaattorissa tehtävän harjoittelun suorittaa pareittain.

Kun hakijan laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta on kulunut yli viisi vuotta, hakijan on suoritettava laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu haettaessa tai uudistettaessa luotsin ohjauskirjaa tai linjaluotsinkirjaa.

2.2.4.3 Arviointiperusteet

Laivasimulaattorissa tehtävän harjoittelun tarkoitus on antaa hakijalle mahdollisuus harjoitella väylän vaativimpia kohtia sekä erikoistilanteita ammattitaitonsa ylläpitämiseksi. Harjoittelusta tulee antaa arvioiva palaute hakijalle ja mahdollistaa vuorovaikutteinen palaute. Harjoittelusuoritusta ei kuitenkaan voida hylätä.

Luotsaustutkinnon järjestäjän tekemään tutkintoa koskevaan päätökseen voi vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

2.2.4.4 Todistus

Silloin, kun se liittyy luotsin ohjauskirjan uudistamiseen, antaa luotsaustutkinnon vastaanottaja laivasimulaattorissa tehtävästä harjoittelusta todistuksen, jossa todetaan, että hakija on suorittanut luotsausasetuksen 3 §:n 4 momentissa tarkoitetun laivasimulaattorissa tehtävän harjoittelun.

Silloin, kun se liittyy linjaluotsinkirjan uudistamiseen, luotsaustutkinnon vastaanottaja antaa laivasimulaattorissa tehtävästä harjoittelusta todistuksen, jossa todetaan, että hakija on suorittanut luotsausasetuksen 6 §:n 5 momentissa tarkoitetun laivasimulaattorissa tehtävän harjoittelun.

Luotsaustutkinnon vastaanottaja laatii todistuksen tämän määräyksen liitteiden 3 tai 6 mukaisesti.

Hakijan tulee liittää kopio todistuksesta Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavaan luotsauksen lupakirjahakemukseen.

3 KOELUOTSAUS

3.1 Menettelytavat, järjestelyt ja olosuhteet

Koeluotsaus suoritetaan aluksella ja sen ottaa vastaan Liikenne- ja viestintäviraston virkamies. Koeluotsaus tehdään niihin suuntiin, jotka merkitään luotsin ohjauskirjaan tai linjaluotsinkirjaan.

Koeluotsauksessa on oltava läsnä aluksen päällikkö. Jos aluksen päälliköllä ei ole linjaluotsinkirjaa kyseiselle väylälle, läsnä on oltava myös kokenut luotsi, jolla on ohjauskirja

kyseiselle väylälle. Luotsin ohjauskirjan saamiseen liittyvässä koeluotsauksessa on aina oltava läsnä kokenut luotsi, jolla on ohjauskirja kyseiselle väylälle.

Ennen koeluotsausta koeluotsauksen vastaanottajan, aluksen päällikön ja luotsauksen lupakirjan hakijan sekä tarvittaessa luotsin tulee käydä läpi koeluotsaustapahtuma ja arviointiperusteet.

Koeluotsauksen aikana aluksella on käytettävä niitä laitteita ja niissä sellaisia säätöjä sekä noudatettava niitä menettelytapoja, jotka aluksella ovat väyläajossa normaalisti käytössä.

Aluksen päällikön ja koeluotsauksen vastaanottajan tehtävänä on arvioida, ovatko olosuhteet sellaiset, että koeluotsaus voidaan suorittaa turvallisesti. Koeluotsausta ei voida suorittaa pelkästään sellaisissa olosuhteissa, joissa kiinteä jää rajoittaa merkittävästi aluksen ohjailua uomassa. Koeluotsauksen vastaanottajan tulee ottaa huomioon luotsin ja aluksen päällikön arvio luotsauksen lupakirjan hakijan osaamisesta tehdessään päätöstä koeluotsauksen hyväksymisestä.

Koeluotsaus voidaan suorittaa useammassa osassa.

3.2 Arviointiperusteet

Koeluotsauksen hyväksymisen edellytykset ovat samat kuin edellä kohdassa 2.2.3 tarkoitetun laivasimulaattorissa tehtävän kokeen arviointiperusteet. Koeluotsauksen arvioinnissa käytetään Liikenne- ja viestintäviraston sähköisessä muodossa julkaisemaa koeluotsauspöytäkirjalomaketta (liite 11).

3.3 Koeluotsausasiakirjat

Todistuksena koeluotsauksen suorittamisesta laaditaan koeluotsauspöytäkirja, jonka aluksen päällikkö, luotsauksen lupakirjan hakija ja koeluotsauksen vastaanottaja allekirjoittavat koeluotsauksen jälkeen. Pöytäkirja laaditaan liitteen 11 mukaiselle lomakkeelle. Koeluotsauksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä tehdään merkintä koeluotsauspöytäkirjaan.

Koeluotsauksen vastaanottaja liittää koeluotsauspöytäkirjan luotsauksen lupakirjaan liittyvälle asialle Liikenne- ja viestintäviraston asianhallintajärjestelmässä.

4 HAKEMUSMENETTELY

4.1 Luotsin ohjauskirja

Luotsin ohjauskirja on väyläkohtainen. Yhteen luotsin ohjauskirjapäätökseen voidaan kuitenkin tarvittaessa merkitä useita väyliä. Luotsin ohjauskirjaa haetaan Liikenne- ja viestintäviraston vahvistamalla ja sähköisessä muodossa julkaisemalla luotsin ohjauskirjan hakemuslomakkeella (liite 12). Hakijan on liitettävä hakemukseen ne tiedot, joita ei ole aikaisemmin toimitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ja joista voidaan todeta, täyttääkö hakija luotsauslain 12 §:n 1 momentissa säädetyt ohjauskirjan myöntämisen edellytykset.

4.1.1 Ensimmäisen luotsin ohjauskirjan hakeminen

Haettaessa ensimmäistä luotsin ohjauskirjaa hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 2 §:n edellyttämät vähintään 25 matkaa erityyppisillä aluksilla luotsin ohjauskirjaan merkittäviin väylän suuntiin.

Hakija merkitsee vaaditut harjoittelumatkat luotsin ohjauskirjan hakemuslomakkeelle (liite 12).

Haettaessa ensimmäistä luotsin ohjauskirjaa hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma (kohta 2.2.1);
- 2) kohdassa 2.2.2 tarkoitetun kirjallisen kokeen osat 1 ja 2; ja
- 3) laivasimulaattorissa tehtävä koe (ks. kohta 2.2.3).

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Hakija tilaa koeluotsauksen Liikenne- ja viestintävirastolta, kun hän on lähettänyt hakemuksen liitteineen. Koeluotsaus tulee tilata koeluotsauksen tilaus -lomaketta (liite 13) käyttäen.

4.1.2 Seuraavien luotsin ohjauskirjojen hakeminen

Haettaessa seuraavia luotsin ohjauskirjoja hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 2 §:n edellyttämät vähintään viisi matkaa erityyppisillä aluksilla väylän molempiin suuntiin tai ohjauskirjaan merkittävään suuntaan.

Hakija merkitsee vaaditut harjoittelumatkat luotsin ohjauskirjan hakemuslomakkeelle (liite 12).

Haettaessa seuraavia luotsin ohjauskirjoja hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.1. tarkoitettu peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma;
- 2) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe seuraavasti:
  - a. Osa 1, kun edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk;
  - b. väyläkohtainen osa 2, joka suoritetaan aina haettaessa luotsin ohjauskirjaa; ja
- 3) Kohdassa 2.2.4 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu, kun edellisestä laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta tai harjoittelusta on yli viisi vuotta.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Hakija tilaa koeluotsauksen Liikenne- ja viestintävirastolta, kun hän on lähettänyt hakemuksen liitteineen. Koeluotsaus tilataan koeluotsauksen tilaus -lomakkeella (liite 13).

4.1.3 Luotsin ohjauskirjan uudistaminen

Uudistaessa luotsin ohjauskirjaa hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 3 §:n edellyttämät matkat seuraavasti:

- 1) luotsaus- tai harjoittelumatkoja vuosittain vähintään kaksi luotsin ohjauskirjaan merkittäviin väylän suuntiin; tai

- 2) vuosittain yksi luotsausmatka ja yksi laivasimulaattorissa suoritettu harjoittelumatka luotsin ohjauskirjaan merkittäviin väylän suuntiin; tai
- 3) viimeisten kahden vuoden aikana vähintään 10 luotsausmatkaa luotsin ohjauskirjaan merkittäviin väylän suuntiin.

Hakija merkitsee vaaditut matkat luotsin ohjauskirjan hakemuslomakkeelle (liite 12).

Uudistaessaan luotsin ohjauskirjaa hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe seuraavasti:
  - a. Osa 1, kun edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk;
  - b. Väyläkohtainen osa 2, joka suoritetaan aina uudistettaessa luotsin ohjauskirjaa; ja
- 2) Kohdassa 2.2.4 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu, kun edellisestä laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta tai harjoittelusta on yli viisi vuotta. Silloin, kun hakija on suorittanut uusittavan ohjauskirjan voimassaolon aikana vähintään kahdeksan vuosittaista matkaa, ei laivasimulaattorissa tehtävää harjoittelua vaadita.

Hakijan on tilatessaan luotsaustutkintoa kerrottava, kuinka monta matkaa hän on suorittanut vuosittain, jotta luotsaustutkinnon järjestäjä voi laatia vaaditun sisältöisen luotsaustutkinnon.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut matkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

4.2 Linjaluotsinkirja

Linjaluotsinkirja on alus- ja väyläkohtainen. Yhteen linjaluotsinkirjapäätökseen voidaan kuitenkin tarvittaessa merkitä useita aluksia ja väyliä. Linjaluotsinkirjaa haetaan Liikenne- ja viestintäviraston sähköisessä muodossa julkaisemalla linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeella (liite 14). Hakijan on liitettävä hakemukseen ne tiedot, joita ei ole aikaisemmin toimitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ja joista voidaan todeta, täyttääkö hakija luotsauslain 14 §:n 3 momentissa säädetyt linjaluotsinkirjan myöntämisen edellytykset. Linjaluotsinkirjan saamisen edellytyksistä, kun tutkinto ja koeluotsaus on suoritettu englannin kielellä, säädetään luotsauslain 14 §:n 4 momentissa.

4.2.1 Ensimmäisen linjaluotsinkirjan hakeminen

Haettaessa ensimmäistä linjaluotsinkirjaa hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 5 §:n edellyttämät harjoittelumatkat seuraavasti:

- 1) Lastialus:
  - a) vähintään 10 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana; tai
  - b) vähintään viisi matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana, jos hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja kyseiselle väylälle toiseen alukseen.

2) Matkustaja-alue:

- a) vähintään 30 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana; tai
- b) vähintään 15 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana, jos hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja kyseiselle väylälle toiseen alukseen.

3) Säiliöalue:

vähintään 12 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana.

Enintään puolet edellä mainituista harjoittelumatkoista kaikkien alustyyppien osalta voidaan korvata simulaattoriharjoittelulla alustyyppillä, joka vastaa hakemuksen kohteena olevaa alusta.

Hakija merkitsee vaaditut harjoittelumatkat linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeelle (liite 14).

Haettaessa ensimmäistä linjaluotsinkirjaa hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.1 tarkoitettu peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma;
- 2) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe (osat 1 ja 2); ja
- 3) Kohdassa 2.2.3 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä koe.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Hakija tilaa koeluotsauksen Liikenne- ja viestintävirastolta, kun hän on lähettänyt hakemuksen liitteineen. Koeluotsaus tulee tilata koeluotsauksen tilaus -lomaketta (liite 13) käyttäen.

4.2.2 Seuraavien linjaluotsinkirjojen hakeminen

Haettaessa seuraavia linjaluotsinkirjoja hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 5 §:n edellyttämät harjoittelumatkat seuraavasti:

1) Lastialue:

- a) vähintään 10 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana; tai
- b) vähintään viisi matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana, jos hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja kyseiselle väylälle toiseen alukseen.

2) Matkustaja-alue:

- a) vähintään 30 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana; tai
- b) vähintään 15 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana, jos hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja kyseiselle väylälle toiseen alukseen.

3) Säiliöalus:

vähintään 12 matkaa hakemuksen kohteena oleviin väylän suuntiin viimeisten 12 kuukauden aikana.

Enintään puolet edellä mainituista harjoittelumatkoista kaikkien alustyyppien osalta voidaan korvata simulaattoriharjoittelulla alustyyppillä, joka vastaa hakemuksen kohteena olevaa alusta.

Hakija merkitsee vaaditut harjoittelumatkat linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeelle (liite 14).

Haettaessa seuraavia linjaluotsinkirjoja hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.1 tarkoitettu peitepiirroskoe ja väyläkohtainen luotsaussuunnitelma;
- 2) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe seuraavasti:
  - a. Osa 1 suoritetaan, kun edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk;
  - b. Väyläkohtainen osa 2 aina haettaessa linjaluotsinkirjaa; ja
- 3) Kohdassa 2.2.4 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu, kun edellisestä laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta tai harjoittelusta on yli viisi vuotta.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Hakija tilaa koeluotsauksen Liikenne- ja viestintävirastolta, kun hän on lähettänyt hakemuksen liitteineen. Koeluotsaus tulee tilata koeluotsauksen tilaus -lomaketta (liite 13) käyttäen.

4.2.3 Linjaluotsinkirjan uudistaminen

Voimassa oleva linjaluotsinkirja tai linjaluotsinkirja, jonka vanhentumisesta on enintään 12 kk, voidaan uudistaa viideksi vuodeksi, mikäli uudistamisen ehdot täyttyvät.

Linjaluotsinkirjaa, joka on vanhentunut yli 12 kk sitten, ei voida enää uudistaa vaan hakijaan sovelletaan kohdan 4.2.2 vaatimuksia.

Uudistaessa linjaluotsinkirjaa hakijan tulee suorittaa luotsausasetuksen 6 §:n edellyttämät matkat seuraavasti:

- 1) vuosittain vähintään kaksi luotsausmatkaa linjaluotsinkirjaan merkittäviin väylän suuntiin; tai
- 2) vuosittain yksi luotsausmatka ja yksi laivasimulaattorissa suoritettu harjoittelumatka linjaluotsinkirjaan merkittäviin väylän suuntiin.

Hakija merkitsee vaaditut matkat linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeelle (liite 14).

Uudistaessaan linjaluotsinkirjaa hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe seuraavasti:
  - a. Osa 1, kun edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk;

b. Väyläkohtainen osa 2 aina uudistaessa linjaluotsinkirjaa; ja

- 2) Kohdassa 2.2.4. tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu, kun edellisestä laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta tai harjoittelusta on yli viisi vuotta. Silloin, kun hakija on suorittanut uusittavan linjaluotsinkirjan voimassaolon aikana vähintään kahdeksan vuosittaista matkaa, ei laivasimulaattorissa tehtävää harjoittelua kuitenkaan vaadita.

Hakijan on tilatessaan luotsaustutkintoa kerrottava, kuinka monta matkaa hän on suorittanut vuosittain, jotta luotsaustutkinnon järjestäjä voi laatia vaaditun sisältöisen luotsaustutkinnon.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut matkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

4.2.4 Linjaluotsinkirjan muuttaminen

Linjaluotsinkirjaa voi olla tarpeen muuttaa esimerkiksi tilanteissa, joissa halutaan hakemuksesta lisätä voimassaolevalle linjaluotsinkirjalle uusi alus tai linjaluotsinkirjalla olevan aluksen tiedot muuttuvat.

Muutettaessa linjaluotsinkirjaa, kun halutaan hakemuksesta lisätä voimassaolevalle linjaluotsinkirjalle uusi vastaava alus, hakija lähettää Liikenne- ja viestintävirastolle linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeen (liite 14). Katso kohta 4.2.5.

Mikäli hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja kyseiselle väylälle toiseen alukseen, saadakse linjaluotsinkirjan uudelle ei-vastaavalle alukselle tulee hakijan suorittaa luotsausasetuksen 5 §:n edellyttämät matkat seuraavasti:

- 1) Lastialus:
  - a) vähintään viisi matkaa väylän molempiin suuntiin tai hakemuksen kohteena olevaan suuntaan viimeisten 12 kuukauden aikana.
- 2) Matkustaja-alus:
  - a) vähintään 15 matkaa väylän molempiin suuntiin tai hakemuksen kohteena olevaan suuntaan viimeisten 12 kuukauden aikana.

Hakija merkitsee vaaditut matkat linjaluotsinkirjan hakemuslomakkeelle (liite 14).

Edellä tarkoitetuista harjoittelumatkoista voidaan enintään puolet korvata simulaattoriharjoittelulla alustyyppillä, joka vastaa hakemuksen kohteena olevaa alusta.

Muutettaessa linjaluotsinkirjaa hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinnon kohdassa 2.2.2 tarkoitettun kirjallisen kokeen osa 1 mikäli edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Hakija tilaa koeluotsauksen Liikenne- ja viestintävirastolta, kun hän on lähettänyt hakemuksen liitteineen. Koeluotsaus tilataan koeluotsauksen tilaus -lomaketta (liite 13) käyttäen.

4.2.5 Alusten vastaavuuksien arviointi linjaluotsinkirjahakemuksia käsiteltäessä

Kun kahden aluksen vastaavuutta arvioidaan linjaluotsinkirjahakemusta käsiteltäessä, toista alusta voidaan pitää vastaavana aluksena seuraavien kriteerien täytyessä:

- 1) Alusten suurimman pituuden ero on enintään 10 % tai enintään 15 metriä ja suurimman leveyden ero on joko enintään 10 % tai enintään 3 metriä;
- 2) Alusten potkurit, peräsimet ja ohjailupotkurit (käyttö, toiminta ja sijainti) ovat samankaltaiset;
- 3) Alusten navigointilaitteet, mukaan lukien ECDIS sekä muut komentosilalaitteet ja niiden hallinta, ovat samankaltaiset; ja
- 4) Alusten komentosillat sijaitsevat vastaavissa paikoissa.

Edellä mainittuihin kriteereihin voidaan sallia suurempia eroja alusten koon osalta seuraavien ehtojen täytyessä:

- 1) hakijalla on voimassa oleva linjaluotsinkirja haettavalle väylälle;
- 2) hakija hakee linjaluotsinkirjaansa uutta alusta;
- 3) hakijalla on vankka kokemus kyseisestä uudesta aluksesta viime aikoihin saakka joltain toiselta väylältä; ja
- 4) päätös ei vaaranna alusliikenteen turvallisuutta eikä meriympäristöä.

Hakija hakee Liikenne- ja viestintävirastolta päätöstä, jolla aluskohtainen linjaluotsinkirja ulotetaan koskemaan myös toista alusta, joka kooltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan oleellisin osin vastaa hakemuksessa mainittua ensisijaista alusta.

Ensisijaisella aluksella tarkoitetaan alusta, jolla hakija on suorittanut vaaditut harjoittelumatkat ja luotsaustutkinnot tai johon hänelle on myönnetty linjaluotsinkirja ensimmäisenä.

Liikenne- ja viestintävirasto arvioi hallussaan olevien tietojen perusteella alusten vastaavuuden. Hakijan tarvitsee vain pyydettyä toimittaa Liikenne- ja viestintävirastolle selvitys alusten vastaavuudesta. Selvityksen tulee sisältää seuraavat asiakirjat:

- 1) Alusten vastaavuus -lomake (liite 15) täytettynä ja
- 2) alusten yleispiirustukset.

Tämän määräyksen mukaiset uudet rinnastukset päivittyvät Liikenne- ja viestintäviraston tietokantaan sitä mukaa kuin niitä myönnetään.

4.3 Erivapaus

Erivapaus on alus- ja väyläkohtainen, ja se voidaan myöntää joko yksittäiselle tai useammalle väylälle tai kaikille luotsattavaksi määritellyille väylille jollakin rajatulla vesialueella, joita ovat: Suomenlahti; Saaristomeri ja Ahvenanmeri; Selkämeri; Perämeri ja Merenkurkku; Saimaa; ja Saimaan kanava.

Erivapautta haetaan Liikenne- ja viestintävirastolta hakemuslomakkeella (liite 16). Hakemukseen on liitettävä ne tiedot, joita ei ole aikaisemmin toimitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ja joista voidaan todeta, täyttääkö hakija luotsauslain 16 §:n 3 momentissa säädetyt erivapauden myöntämisen edellytykset.

4.3.1 Ensimmäisen erivapauden hakeminen

Erivapauden myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on kokemusta aluksen navigoinnista viimeisen viiden vuoden aikana hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä aluksen perämiehenä tai päällikkönä seuraavasti:

- 1) vähintään 12 kuukautta, josta vähintään 6 kuukautta hakemuksen kohteena olevassa tai vastaavassa aluksessa; tai
- 2) vähintään 8 kuukautta hakemuksen kohteena olevassa aluksessa tai vastaavassa aluksessa ja vähintään yksi harjoittelukerta laivasimulaattorissa hakemuksen kohteena olevien väylien koosteella.

Edellä mainittu navigointikokemus hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä katsotaan täyttyvän, kun hakijalla on väyläkohtaista navigointikokemusta seuraavasti:

1. Suomenlahti

- a. vähintään kaksi harjoittelumatkaa kolmella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi harjoittelumatka kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin.

2. Saaristomeri ja Ahvenanmeri

- a. vähintään kaksi harjoittelumatkaa kolmella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi harjoittelumatka kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin.

3. Selkämeri

- a. vähintään kaksi harjoittelumatkaa kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi harjoittelumatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.

4. Perämeri ja Merenkurkku

- a. vähintään kaksi harjoittelumatkaa kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi harjoittelumatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.

5. Saimaa

- a. vähintään kaksi harjoittelumatkaa kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi harjoittelumatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.

6. Saimaan kanava

- a. kymmenen harjoittelumatkaa kanavalla kumpaankin suuntaan.

Mikäli hakijan navigointikokemus ei täyty erivapautta myönnettäessä, puuttuvat harjoittelumatkat voidaan osittain korvata laivasimulaattorissa tehtävällä harjoittelukerralla hakemuksen kohteena olevan rajatun vesialueen väylillä, joista hakijalla ei ole navigointikokemusta.

Luotsaustutkinnon vastaanottaja laatii todistuksen tämän määräyksen liitteen 9 mukaisesti. Hakijan tulee liittää kopio todistuksesta Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavaan erivapaushakemukseen.

Hakija merkitsee vaaditun navigointikokemuksen ja väyläkohtaiset harjoittelumatkat erivapaus luotsinkäyttövelvollisuudesta -hakemuslomakkeelle (liite 16).

Haettaessa ensimmäistä erivapautta hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinto, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- 1) Kohdassa 2.2.2 tarkoitettu kirjallinen koe (osat 1 ja 2); ja
- 2) Kohdassa 2.2.3 tarkoitettu laivasimulaattorissa tehtävä koe, joka sisältää väyläkohtaisen luotsaussuunnitelman.

Kun hakijalla on erivapauden myöntämisen edellytyksenä oleva navigointikokemus ja hän on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat sekä vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

4.3.2 Erivapauden uudistaminen

Erivapauden uudistamisen edellytyksenä on, että hakijalla on kokemusta aluksen navigoinnista viimeisen viiden vuoden aikana hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä aluksen perämiehenä tai päällikkönä vähintään kuusi kuukautta.

Edellä mainittu navigointikokemus hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä katsotaan täyttyvän, kun hakijalla on väyläkohtaista navigointikokemusta seuraavasti:

1. Suomenlahti
  - a. vähintään kaksi luotsausmatkaa kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
  - b. vähintään yksi luotsausmatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.
2. Saaristomeri ja Ahvenanmeri
  - a. vähintään kaksi luotsausmatkaa kahdella vesialueen eri väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
  - b. vähintään yksi luotsausmatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.
3. Selkämeri
  - a. vähintään kaksi luotsausmatkaa yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
  - b. vähintään yksi luotsausmatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.
4. Perämeri ja Merenkurkku
  - a. vähintään kaksi luotsausmatkaa yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin; ja

- b. vähintään yksi luotsausmatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.

5. Saimaa

- a. vähintään kaksi luotsausmatkaa yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin; ja
- b. vähintään yksi luotsausmatka yhdellä vesialueen väylällä väylän molempiin suuntiin.

6. Saimaan kanava

- a. viisi luotsausmatkaa kanavalla kumpaankin suuntaan.

Mikäli hakijan navigointikokemus ei täyty erivapautta uudistaessa, puuttuvat harjoittelumatkat voidaan osittain korvata laivasimulaattorissa tehtävällä harjoittelukerralla hakemuksen kohteena olevan rajatun vesialueen väylillä.

Hakija merkitsee vaaditun navigointikokemuksen ja väyläkohtaiset harjoittelumatkat erivapaus luotsinkäyttövelvollisuudesta hakemuslomakkeelle (liite 16).

Uudistaessa erivapautta hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinnon kohdassa 2.2.2 tarkoitetun kirjallisen kokeen osat 1 ja 2.

Kun hakijalla on erivapauden uudistamisen edellytyksenä oleva navigointikokemus ja hän on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat sekä vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

4.3.3 Erivapauden muuttaminen

Erivapautta voi olla tarve muuttaa esimerkiksi tilanteissa, joissa halutaan hakemuksesta lisätä voimassaolevalle erivapaudelle uusi alus tai aluksen, jolle henkilö on saanut erivapauden, tiedot muuttuvat.

Muutettaessa erivapautta, kun halutaan hakemuksesta lisätä voimassaolevalle erivapaudelle uusi alus (vastaava), hakija lähettää Liikenne- ja viestintävirastolle erivapaus luotsinkäyttövelvollisuudesta hakemuslomakkeen (liite 16). Katso myös kohta 4.3.4.

Muutettaessa erivapautta, kun halutaan hakemuksesta lisätä voimassaolevaan erivapauteen uusi ei-vastaava alus, hakijalla tulee olla kokemusta hakemuksen kohteena olevan aluksen navigoinnista viimeisen viiden vuoden aikana hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä aluksen perämiehenä tai päällikkönä kohdassa 4.3.1 kuvatulla tavalla.

Hakija merkitsee vaaditun navigointikokemuksen ja väyläkohtaiset harjoittelumatkat erivapaus luotsinkäyttövelvollisuudesta hakemuslomakkeelle (liite 16).

Muutettaessa erivapautta hakijan tulee suorittaa luotsaustutkinnon kohdassa 2.2.2 tarkoitetun kirjallisen kokeen osa 1, mikäli edellisestä kirjallisen kokeen osa 1:n suorittamisesta on yli 12 kk.

Kun hakija on suorittanut edellä mainitut harjoittelumatkat ja vastaanottanut todistukset hyväksytysti suoritetuista luotsaustutkinnon osa-alueista, lähettää hakija edellä mainitun lomakkeen liitteineen Liikenne- ja viestintävirastolle.

4.3.4 Alusten vastaavuuksien arviointi erivapaushakemuksia käsiteltäessä

Kun kahden aluksen vastaavuutta arvioidaan erivapaushakemusta käsiteltäessä, toista alusta voidaan pitää vastaavana aluksena seuraavien kriteerien täytyessä:

- 1) Alusten suurimman pituuden ero on enintään 35 metriä;
- 2) Alusten propulsio- ja ohjailujärjestelmät ovat samankaltaiset; ja
- 3) Alusten komentosillat sijaitsevat vastaavissa paikoissa.

Hakija hakee Liikenne- ja viestintävirastolta päätöstä, jolla aluskohtainen erivapaus ulotetaan koskemaan myös toista alusta, joka kooltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan oleellisin osin vastaa hakemuksessa mainittua ensisijaista alusta.

Ensisijaisella aluksella tarkoitetaan alusta, jolla hakija on suorittanut vaaditut harjoittelumatkat ja luotsaustutkinnot tai johon hänelle on myönnetty erivapaus ensimmäisenä.

Liikenne- ja viestintävirasto arvioi hallussaan olevien tietojen perusteella alusten vastaavuuden. Hakijan tulee liittää erivapaushakemukseen täytettynä alle 3 700 bruttovetoisten alusten vastaavuutta koskeva lomake (liite 17) täytettynä.

Hakijan on pyydettyäessä toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle alusten yleispiirustukset.

Tämän määräyksen mukaiset uudet rinnastukset päivittyvät Liikenne- ja viestintäviraston tietokantaan sitä mukaa kuin niitä myönnetään.

5 VOIMAANTULO

Tämä määräys tulee voimaan X päivänä ...kuuta 2021.

Tällä määräyksellä kumotaan luotsaustutkinnosta ja koeluotsauksesta 1 päivänä tammikuuta 2017 annettu Liikenteen turvallisuusviraston määräys (TRAFI/57228/03.04.01.00/2015).

TODISTUS

luotsin ohjauskirjaan vaadittavasta luotsaustutkinnosta

Tutkinnon suorittaja: Etunimi Sukunimi syntymäaika: pp.kk.vvvv

Tutkinto: Luotsauslain (940/2003) 11 a §:n 1 momentin 1-4 kohdissa tarkoitetut osa-alueet

Väylä(t): Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Suoritetut kokeet: Peitepiirroskoe ja reittisuunnitelma pp.kk.vvvv
Kirjallinen koe pp.kk.vvvv
Simulaattorikoe pp.kk.vvvv

Päätös: Tutkinnon suorittaja on hyväksytysti suorittanut luotsauslain (940/2003) 12 §:n 1 momentin 4 a kohdassa tarkoitetun luotsin ohjauskirjaan vaadittavan tutkinnon.

Paikka, päivämäärä

Allekirjoitus	Allekirjoitus
Tutkinnon vastaanottaja	Luotsaustutkinnoista vastaava henkilö

TODISTUS

luotsin ohjauskirjaan vaadittavasta luotsaustutkinnosta

Tutkinnon suorittaja: Etunimi Sukunimi   syntymäaika: pp.kk.vvvv

Tutkinto: Luotsauslain (940/2003) 11 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettut osa-alueet

Väylä(t): Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Suoritetut kokeet: Peitepiirroskoe ja
väyläkohtainen luotsaussuunnitelma   pp.kk.vvvv
Kirjallinen koe   pp.kk.vvvv
Simulaattorikoe   pp.kk.vvvv (alle viisi vuotta)

Päätös: Tutkinnon suorittaja on hyväksytysti suorittanut luotsauslain (940/2003) 12 §:n 1 momentin 4 b kohdassa tarkoitetun luotsin ohjauskirjaan vaadittavan tutkinnon.

Paikka, päivämäärä

Allekirjoitus   Allekirjoitus
Tutkinnon vastaanottaja   Luotsaustutkinnoista vastaava henkilö

TODISTUS

linjaluotsinkirjan uudistamiseen vaadittavasta luotsaustutkinnosta

Tutkinnon suorittaja: Etunimi Sukunimi syntymäaika: pp.kk.vvvv

Alus: Nimi, kutsutunnus IMO 12345678

Tutkinto: Luotsauslain (940/2003) 11 a §:n 1 momentin 2 (ja 3) kohdissa tarkoitettut osa-alueet

Väylä(t): Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Pääväylä (xx,x m) molempiin suuntiin / suunta
Vaihtoehtoväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta
Rinnakkaisväylä (x,x m) molempiin suuntiin / suunta

Suoritetut kokeet: Kirjallinen koe pp.kk.vvvv
Simulaattorikoe/harjoittelu pp.kk.vvvv
(laivasimulaattorissa tehtävä harjoittelu, kun edellisestä laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta tai harjoittelusta on yli viisi vuotta. Silloin kun hakija on suorittanut vähintään kahdeksan vuosittaista matkaa, ei laivasimulaattorissa tehtävää harjoittelua vaadita.)

Päätös: Tutkinnon suorittaja on hyväksytysti suorittanut luotsausasetuksen (1385/2016) 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun linjaluotsinkirjan uudistamiseen vaadittavan tutkinnon.

Paikka, päivämäärä

Allekirjoitus Allekirjoitus
Tutkinnon vastaanottaja Luotsaustutkinnoista vastaava henkilö

